

A városi szövet átmeneti tereinek részvételi kutatása és tervezése (MOME x Liverpool)

Tantermi
Stúdió, műterem vagy műhely
Külső helyszín
Online

Kódok:

M-KF-301-FS-252601-08

Cím

M-KF-E-301-FS-252601-08

B-KF-401-FS-252601-04

Kódok

MOME Jövőtanulmányok Iskolája

Hirdető

Alapadatok

Kurzus típusa	Kredit	Kontaktóra	Otthoni munkaóra	Tantárgy típusa	Félév	Melyik tantárgy része?
Gyakorlat	5	36	36	KFI	2025 őszi	-

Ajánlás

A kurzus nyitva áll BA és MA valamint, mind a tervező, mind az elméleti szakos hallgatók számára egyaránt. A hallgatók interdiszciplináris csapatokban végzik a munkát, szakmai mentor felügyelete mellett.

A kurzus során a hallgatók a következő témakörökben fognak jártasságot szerezni:

- taktikai urbanizmus, placemaking
- átmeneti terek, határterületek és azok összekapcsoló hatásai a városi szövetben
- közösség alapú kutatás és tervezés eszközei Human-Centered Design, szociális design
- interdiszciplináris csapatmunka
- eltérő vizuális műfajok, módszertanok feldolgozási lehetőségei és gyakorlatai
- kvalitatív kutatási módszerek (interjú, mapping, fotózás, megfigyelés, naplózás) gyakorlati alkalmazása
- a szakterület joggyakorlatai és kritikai aspektusai, kapcsolódó szakirodalmak

Rövid leírás

A MOME Society and Action Lab és az Építész MA program közös kurzusa során a hallgatók egy interdiszciplináris és nemzetközi kutatási folyamat keretein belül tapasztalhatják meg eltérő szükségletű felhasználócsoporthoz bevonásának gyakorlatát. A MOME és a Liverpool University, School of Architecture közötti együttműködés keretén belül közösen keressük a kihívást jelentő mintázatokat és igényeket a városi csoportok kontextusában.

A kurzus egy három éve folyamatban lévő kutatási projekt során következő etapja, amely kisléptékű köztéri beavatkozások fejlesztését dolgozza ki annak érdekében, hogy hatékonyan tudjuk támogatni a biztonságos és közösségi térhasználatot.

A kurzus hallgatói a részvételi kutatás és tervezés témakörét járják körbe a terepgyakorlat során. Az interdiszciplináris csapatmunka következtében a hallgatók egy kutató-alkotó folyamaton keresztül fejlesztik analitikus képességeiket és komplex látásmódjukat. A kurzus fontos lépése az elmélet gyakorlatba ágyazása, amihez a 12. kerületi Böszörményi út ad színteret. A kurzus célja, hogy a hallgatók kellő felkészítés után kilépjenek a megszokott műtermi környezetből és valós, helyben működő csoportokat vizsgálva és velük együttműködve állítsanak fel olyan megoldási javaslatokat, melyek támogatják a kijelölt csoportok találkozási pontjainak megszületését, közös nevezők kialakítását.

Oktatók

Oktató neve	Oktató elérhetősége	BIO	Fogadóóra
Hosszu Erzsébet DLA	+36 30 466 3846 hosszu@mome.hu		Egyedi jelentkezés alapján.
Kiss-Gál Zsuzsanna DLA	+36 30 476 2934 galzsu@gmail.com		Egyedi jelentkezés alapján.

Félév menete

A kurzus menete	Órarendi időpontok
Heti rendszerességű tantermi órák és terepgyakorlatok	Péntek 11.20-14.20

A kurzus során több vendégelőadó várható online / offline formában, emellett külsős szakértőkkel konzultációs alkalmak is szervezésre kerülnek az alábbi területekről:

- Közélet Iskolája Alapítvány – részvételi akciókutatás szakértők
- Liverpool School of Architecture - Vizuális Antropológia
- ELTE PPK – Ember -Környezet Tranzakció Intézet – környezetpszichológia
- városfejlesztési szakértők
- kulturális antropológus szakértők

Alk.	Dátum	Tartalom
1	09.05	Bevezető alkalom – Terep - Ismerkedés egymással és a motivációkkal - Közös bejárás - Benkő Melinda, Marián Balázs (opcionálisan együtt az építész MA1 tervezéssel)

2	09.12	Részvételi Akciókutatás - előadás + gyakorlat - Meghívott előadó: - Molnár Zóra (Közélet Iskolája) RAK módszertan - Oktatók bemutatkozása + A kurzus céljának és menetének részletes bemutatása - S73 anyag bemutatása, elemzési szempontok - Szakirodalom kiadása
3	09.19	Kutatáselmélet + terep előkészítés - Szakirodalom megvitatása - Kutatási módszerek átfogó bemutatása (Kvalitatív, kvantitatív módszerek, hagyományos eszközök, design research eszközök) - Terepmunka felkészülés - vizsgálati szempontok - módszerek
4	09.26	Terep - közös térképezés kutatási eszközök alkalmazása: - Megfigyelés - interjúzás - Kérdőívek - Stakeholder mapping - Personák építése - Közös mapping
5	10.03	Konklúziók + közös brainstorming - Közös munka - Megvitatjuk a terepen szerzett tapasztalatokat - Kihívások rendszerezése - Design challenge megfogalmazása + közös brainstorming - Alkalom végére csoportok kialakulása
6	10.10	Első koncepciók bemutatása - eddigi munka prezentálása csapatszinten - diskurzus - Validálásra felkészülés
7	10.17	Kurzusét - elmarad
8	10.24	Tanítási szünet - elmarad
9	10.31	Konzultáció - <i>Liverpool</i> vendégoktatók
10	11.07	Validálás eredményei - Validálási folyamat és eredmények bemutatása - konzultáció
11	11.14	Konzultáció
12	11.21	Konzultáció
13	11.28	Utolsó alkalom, prezentációk véglegesítése
14	12.05	Felkészülési hét
15	12.12	Prezentáció, értékelés

Követelmények és értékelés

Követelmény, beadandó munka	Értékelés szempontjai	Leadási határ-idő, alkalom	Súly az érdemjegyen
-----------------------------	-----------------------	----------------------------	---------------------

aktív órai részvétel (viták, beszélgetések, játékok)	Max 3 hiányzás	Nov 28	20%
a csoportos munkában proaktív szerepvállalás	Max 3 hiányzás	Nov 28	20%
egyéni kutatói napló vezetése (formai korlátozás nélkül, de az adott szakiránynak megfelelő módon, pl. designelmélet szakos szöveges naplót írhat, tervező szakos fotókat / skicceket és feljegyzéseket készíthet)	1. Aktív jelenlét: 20% 2. Fejlődési ív: 30% 3. Mennyiség: 30% 4. Minőség: 20%	nov 28	20%
csoportos konceptió kidolgozása	1. Aktív jelenlét: 20% 2. Fejlődési ív: 30% 3. Mennyiség: 30% 4. Minőség: 20%	Nov 28	20%
záró prezentáció elkészítése és megtartása	prezentáció	Dec 12	20%

Kötelező
irodalom

1. Tihanyi Dominika: KREATÍV STRATÉGIÁK ÉS A KÖZTÉRI MŰVÉSZET SZEREPE A VÁROSREHABILITÁCIÓBAN - tézisek és értekezés, 3. fejezet a 69. oldaltól (Új kreatív, folyamat alapú stratégiák integrálása a városmegújítási folyamatokba)

értekezés: <https://corvina.mome.hu/dsr/access/f790c4dc-e964-4f30-87e7-cc3ada9748a3>

tezisek: <https://corvina.mome.hu/dsr/access/e5bd6500-49a4-4534-a7bb-b188e062b294>

2. Ferkai András: Buda Építészete a Két Világháború Között. Művészeti Emlékek., Budapest, 1995, az MTA Művészettörténeti Kutató Intézetének kiadványa
<https://drive.google.com/file/d/1F63HyhaeOxGe87363Ta3M3io6fkN70GB/view?usp=sharing>

3. Szijártó Zsolt: Köz/tér. Fogalmak, nézőpontok, megközelítések., [Gondolat](#) / [PTE Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék](#), Budapest, 2010

kapcsolódó irodalom:

Szijártó Zsolt: Köz/tér. A megfigyelő lehetőségei -
https://drive.google.com/file/d/1SIHxCDLJwoMfnHmL_hHw_Jqu16lHEoIV/view?usp=sharing

Varga Ildikó: Lectori vélemény: Szijártó Zsolt: Köz/tér. Fogalmak, nézőpontok, megközelítések. -
<https://drive.google.com/file/d/13wLQXxLrm2WsAn7wVn9YXUfEUZOoukf/view?usp=sharing>

4. Annelys de Vet, Bujdosó Attila: Magyarország Szubjektív Atlasza, Kitchen Budapest, HVG Könyvek, Budapest, 2011 - <http://szubjektivatlasz.kibu.hu>

5. Michel de Certeau: A cselekvés művészete

Ebben a témakörben az alábbi linken elérhető az angol nyelvű kiadvány .pdf formátumban, valamint egy hazai szociológus, Berger Viktor tudományos cikke.

Certeau, Michel, and Steven Rendall. *The Practice of Everyday Life*. Berkeley: University of California Press, 1984. Print.

https://drive.google.com/file/d/1mhfX-s-y_k3zVVPDhq3exU1AZv1m18ni/view?usp=sharing

Berger Viktor: A cselekvés művészete, KÖTŐ-JELEK 2007: pp. 11-28.

<https://drive.google.com/file/d/1j6mM9fHpPrHCeUArWrNuLkTJxgPOfp5V/view?usp=sharing>

Ajánlott
irodalom

6. Gyáni Gábor városszociológiai művei e témakörben

Gyáni Gábor: Hétköznapi Budapest. Nagyvárosi élet a századfordulón. Városháza Kiadó, 1995

Gyáni Gábor: Az utca és a szalon. Társadalmi térhasználat Budapesten, 1870-1940, Új Mandátum, Budapest, 1999

Gyáni Gábor: A városi mikrotér társadalomtörténete, Tér és Társadalom 4. évf. 1990/1. 1-13 p. - <https://drive.google.com/file/d/16JcXtg1CVlwxiCxcqWGhTYqT9T8YURHv/view?usp=sharing>

Gyáni Gábor: A város és az imaginárius történelem, Irodalmi Szemle, 2013-06 - https://drive.google.com/file/d/17rJxsUDsIA60xi_o8NvpWI16JiLbQrwU/view?usp=sharing

vagy <https://irodalmiszemle.sk/2013/06/gyani-gabor-a-varos-es-az-imaginarius-toertenelem/>

7. Robert Venturi, Denise Scott Brown, Steven Izenour: Learning from Las Vegas: The Forgotten Symbolism of Architectural Form, Revised Edition, The MIT Press, Cambridge, Massachusetts, Ninth printing, 1988

<https://drive.google.com/file/d/1atZ4E5xScn1Y7FGpO2mahXZ2LgkaKBZo/view?usp=sharing>

8. Kevin Lynch: The Image of the City, The MIT Press, Cambridge, Massachusetts, 1960

<https://drive.google.com/file/d/19ABEgIKko4D1Phut37YBRwH07kKUUpwB7/view?usp=sharing>

9. Jahn Gehl: Élhető Városok, TERC Kft., 2014, 2020

Tanulási

Tudás	- a hallgató kritikailag elemző, szintetizáló gondolkodást sajátít el - a hallgató kezdeményez új projekteket és támogatja az interdiszciplináris munkát annak érdekében, hogy egy problémát minél komplexebben tudjon megoldani.
Képesség	- a hallgató képes lesz egy új felmerülő kihívást kutatói alaposággal megközelíteni, - a hallgató képes lesz egy interdiszciplináris csapatban saját szakterületét kompetensen képviselni, - a hallgató képes megtalálni és megfogalmazni egy tervezési kihívás vezérfonalát,
Attitűd	- a hallgató nem riad meg a csapatmunka során felmerülő konfliktusoktól és egymással ütköző gondolatoktól: azokban nem problémát, hanem lehetőséget lát, - a hallgató érzékeny a társadalmi egyenlőtlenségekre és meglátja szakmai szerepét azok enyhítésében
Felelősségvállalás	- a hallgató fejleszti empátiás képességeit: a tőle eltérő szociális háttérű felhasználó érdekeit szem előtt tartó, felelős szakember, aki átlátja a problémák komplexitását és megoldási javaslatokkal él,

Felmentés

Nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól,
Felmentés adható egyes kompetenciák megszerzése, feladatok teljesítése alól,
Más, tevékenységgel egyes feladatok kiválthatók,
Teljes felmentés adható.

Tantervi kapcsolatok

Tantárgy	Kapcsolódó kurzusok (párhuzamosságok)	Kurzus érdemjegy aránya a tantárgyban
Befoglaló tantárgy címe	[Ez a kurzus]	100%

Tervezési Studiumok (Építészet Ma1)	0%
Harmadik kurzus címe	

A kurzus előfeltételei	Szabadon választott esetén sajátos előfeltételek:	Szabadon választhatóként felvehető?

TechPark

	Eszközök	
Igények	HR (szakmai konzultáció)	
	Eszköz	
	Anyag	
	Helyszín	

Egyéb információ